

Nazwa przedmiotu:	Bursztyn w kulturze mykeńskiej
Course title:	Amber in the Mycenaean Culture
Kod:	05-BKM-23
Course code:	05-BKM-23
Rok studiów:	II, studia drugiego stopnia (magisterskie)
Year of study:	II, second cycle studies (M.A. postgraduate)
Semestr:	3, zimowy
Semester:	3, winter
Typ zajęć:	konwersatorium
Type of course:	seminar
Liczba godzin:	30
Number of hours:	30
Punkty ECTS:	2
ECTS credits:	2
Osoba prowadząca:	prof. dr hab. Janusz Czebreszuk
Name of lecturer:	Professor Janusz Czebreszuk
Poziom kursu:	zaawansowany
Level of course:	advanced
Język wykładowy:	polski
Language of instruction:	Polish
Wymagania wstępne:	Ogólna wiedza o epoce brązu w Europie i kulturze mykeńskiej oraz podstawowe wiadomości na temat znaczenia bursztynu w pradziejach Europy.
Prerequisites:	General knowledge about the Bronze Age in Europe and the Mycaenan culture and the basic information about the meaning of amber in the prehistory of Europe.
Metody oceny:	Zaliczenie na stopień w formie rozmowy z prowadzącym.
Assessment methods:	Exam in the form of conversation with the lecturer.
Treści przedmiotu:	Na wstępie omówione zostaną początki kulturowej „kariery” bursztynu, które sięgają neolitu w europie środkowej. Pokazane zostaną główne centra jego wydobycia oraz przetwórstwa. Następnie omówiona zostanie rola poszczególnych ugrupowań pradziejowej Europy w procesie rozprzestrzeniania się bursztynu (kultura amfor kulistych, Puchary Dzwonowate, kultura unietycka, Wessex, Otomani-Füzesabony i mogiłowa). Przedstawiona będzie chronologia porównawcza powyżej wymienionych kultur i etapów kultury mykeńskiej. Głównym tematem zajęć będzie charakterystyka bursztyniarstwa mykeńskiego. Omówiona zostanie historia badań nad zagadnieniem oraz aktualny stan badań. Punktem wyjścia będzie analiza typologiczna bursztynu mykeńskiego oraz jego analiza kontekstualna, chorologiczna i chronologiczna. Wykorzystując omówioną na wstępie problematykę bursztynu w Europie pradziejowej, podjęty zostanie temat analizy genetycznej. Na zakończenie podjęta zostanie tematyka znaczenia bursztynu jako surowca i wykonanych z niego artefaktów dla kultury mykeńskiej. W ramach tych zagadnień omówiona będzie

symbolika bursztynu w świecie mykeńskim oraz rola bursztynu w badaniach nad genezą tej kultury.

Course contents:

First of all, the cultural origins of the "career" of amber, which dates back to Neolithic in Central Europe will be discussed. The main centers of mining and processing will be also shown. Then the role of the various groups in Europe in the prehistoric spread of amber (the Globular Amphora culture, the Bell Beakers, the Unetice culture, the Wessex culture, the Ottoman-Füzesabony culture and the Tumulus culture) will be discussed. A comparative chronology of these cultures and stages of Mycenaean culture will be presented. The main topic of the course is the characteristic of Mycenaean amber art. The history of research on the issue and the current state of research will be discussed. The starting point will be the Mycenaean amber typological analysis and its contextual analysis, spatial and chronological. Using the issues discussed at the beginning of the course about the amber in the prehistoric Europe, the subject of genetic analysis will be presented. At the end the issue the importance of amber as a raw material and artifacts made of it in the Mycenaean culture will be shown. As a part of these issues the symbolism of amber in the Mycaenan culture will be discussed as well as the role of amber in the researches about the origins of the culture.

Cele i efekty kształcenia:

Po odbyciu zajęć student rozumie proces początków i główne etapy kształtowania się znaczenia bursztynu w społeczeństwach Europy prądziejowej. Ma wiedzę na temat podstawowych etapów tego procesu. Rozumie wagę bursztynu dla takich fenomenów jak kultura amfor kulistych, puchary dzwonowate, kultura unietycka, Wessex, Otomani-Füzesabony i mogiłowa. Głównym celem kształcenia jest jednakże zaznajomienie słuchaczy z rolą bursztynu dla społeczności mykeńskiej. Student po odbyciu zajęć ma ogólną wiedzę o tej kulturze (jej zasięgu, chronologii, zróżnicowaniu wewnętrznym i genezie). Celem zajęć jest zaznajomienie go z całokształtem zagadnień związanych z bursztyniarstwem mykeńskim, od kwestii typologicznych, poprzez dane kontekstualne i chorologiczne aż po zagadnienia chronologii i znaczenia kulturowego bursztynu. Celem zajęć jest ponadto pokazanie znaczenia bursztynu w badaniach nad genezą całej kultury mykeńskiej. Efektem kształcenia jest wiedza studenta o procesie narastania kulturowej roli bursztynu wśród społeczeństw prądziejowych w Europie. Student będzie miał umiejętność pokazania znaczenia bursztynu dla podstawowych kultur archeologicznych z przelomu epok neolitu i brązu. Będzie też wiedział co łączy bursztyniarstwo z prądziejowej części Europy z użytkowaniem bursztynu w kulturze mykeńskiej. Posiądzie wiedzę na temat podstaw bursztyniarstwa mykeńskiego (typologia, funkcja, chorologia oraz chronologia). Efektem kształcenia ma być ponadto wiedza na temat znaczenia bursztynu w genezie kultury mykeńskiej.

Objectives and learning outcomes:

After completing the course the student understands the earlier processes and the main stages of formation of the importance of amber in the prehistoric societies of Europe. He/she has the knowledge of the main stages of this process. The student understands the importance for such phenomena as the Globular Amphora culture, the Bell Beakers, the Unetice culture, the Wessex culture, the Ottoman-Füzesabony culture and the Tumulus culture. The main purpose of the education is, however, to acquaint the students with the role of amber for the Mycenaean community. The student, after completing of the course has a general knowledge of the culture (its scope, timeline, internal differentiation and the genesis). The course aims to acquaint him/her with the entire range of issues related to the Mycaenan amber art, from the typological, through the contextual and the spatial analyzes to the issues of chronology and cultural significance of amber. The goal is also to show the importance of amber in the study of the genesis of the whole Mycenaean culture.

The effect of education is the student's knowledge about the process of accumulation of amber among the cultural role of prehistoric societies in Europe. Students will now have the ability to show the fundamental importance of amber for the turn of the archaeological cultures of the Neolithic and Bronze Ages. He/she will also know what connects the amber art of the prehistoric Europe with the use of amber in the Mycenaean culture. The student will possess the knowledge of the fundamentals of the Mycaenan amber art (typology, function, chronology and the spatial issue). The effect of education is the knowledge about the importance of amber in the genesis of Mycenaean culture.

Zalecana literatura:

A. Harding, H. Brock-Hughes, 1974, Amber in Mycenaean world, Annual of the British School of Archaeology at Athens 69, p. 148-172.

J. Czebreszuk, 2011, Bursztyn w kulturze mykeńskiej, Poznań.

Recommended reading:

A. Harding, H. Brock-Hughes, 1974, Amber in Mycenaean world, Annual of the British School of Archaeology at Athens 69, p. 148-172.

J. Czebreszuk, 2011, Bursztyn w kulturze mykeńskiej, Poznań.